

> FOR SOCIETY

Associate degree Praktijkondersteuner Huisartsenzorg

**Aanvraag Macrodoelmatigheidstoets
nieuwe opleiding**

**Fontys Hogeschool
Augustus 2026**

1. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

1.1 Context

De Nederlandse gezondheidszorg staat onder toenemende druk door vergrijzing, een groeiend aantal mensen met multimorbiditeit en een afname van beschikbare zorgprofessionals.^{1,2,3} De arbeidsmarktkrapte in de zorgsector neemt daarbij verder toe en vraagt om een andere organisatie van zorg en ondersteuning.³ Tegelijkertijd wordt van zorgvragers verwacht dat zij meer eigen regie nemen over hun gezondheid en zorgproces. Het versterken van deze eigen regie vormt een belangrijk uitgangspunt binnen de transitie van het zorgstelsel en binnen het concept van passende zorg.^{4,5} Om de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van zorg te waarborgen, wordt landelijk ingezet op het versterken van de eerstelijnszorg en het verplaatsen van zorg van de tweede naar de eerste lijn.^{5,6} De huisartsenpraktijk speelt hierin een centrale rol. Ook binnen de *Toekomstvisie Huisartsenzorg 2032* wordt benadrukt dat zorg meer interdisciplinair en dicht bij de patiënt georganiseerd moet worden.⁷ Daarnaast neemt de druk op de huisartsenzorg toe door complexere zorgvragen, een toename van chronische aandoeningen en een tekort aan huisartsen.² Dit vraagt om wendbare, innovatieve professionals die kunnen functioneren in een dynamische en interprofessionele werkomgeving.^{2,8} Praktijkondersteuners in de huisartsenzorg (POH) vervullen hierbij een essentiële rol. Zij waarborgen de toegankelijkheid, continuïteit en kwaliteit van zorg door begeleiding van chronisch zieken die in de eerste lijn via de huisarts zorg ontvangen. De POH ondersteunt de huisarts in de chronische zorg. Hiermee wordt de druk binnen de eerstelijnszorg meer verdeeld binnen de huisartsenpraktijk.⁹ Bovendien is er een beperkte opleidingsinfrastructuur voor mbo-4-opgeleide zorgprofessionals die willen doorstromen naar hbo-niveau binnen de eerstelijnszorg. De Associate degree (Ad) opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (POH) voorziet in deze lacune en sluit aan bij landelijke ontwikkelingen rondom Leven Lang Ontwikkelen en flexibele leertrajecten in het hoger beroepsonderwijs.^{3,10} Daarnaast sluit de Ad POH aan op de urgentie die is uitgesproken in de recent (10 juli 2026) gepubliceerde Talentstrategie van het kabinet waarin de focus ligt op het versterken van vier cruciale sectoren en onmisbare publieke voorzieningen, waaronder de eerstelijns- en ouderenzorg. De Vereniging Hogescholen heeft met andere onderwijskoepels een intentieverklaring ondertekend om hierin te investeren ([Vereniging Hogescholen | Onderwijssector zet in op talent voor toekomstige welvaart](#)).

1.2 De Associate degree opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (Ad POH)

Het initiatief voor deze opleiding komt voort uit de bestaande Leven Lang Ontwikkelen (LLO)-scholing voor POH-Somatiek en POH-GGZ die binnen Fontys Mens en Gezondheid wordt aangeboden. Hoewel deze scholing effectief is, wordt gezien dat een groeiende groep geïnteresseerden – met name mbo-

¹ Volksgezondheid en Zorg Info. *Chronische aandoeningen en multimorbiditeit* [Internet]. Bilthoven: RIVM; 2026 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Beschikbaar via: <https://www.vzinfo.nl/chronische-aandoeningen-en-multimorbiditeit/leeftijd-en-geslacht/multimorbiditeit>

² Nivel. *De druk op de huisartsenzorg in beeld* [Internet]. Utrecht: Nivel; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 6-15. Beschikbaar via: <https://www.nivel.nl>

³ Sociaal-Economische Raad (SER). *Aan de slag voor de zorg: een actieagenda voor de zorgarbeidsmarkt* [Internet]. Den Haag: SER; 2023 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 7-15, 39-52. Beschikbaar via: <https://www.ser.nl>

⁴ Zorginstituut Nederland. *Passende zorg als norm* [Internet]. Diemen: Zorginstituut Nederland; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 5-13, 20-27. Beschikbaar via: <https://www.zorginstituutnederland.nl>

⁵ Rijksoverheid. *Integraal Zorgakkoord: samen werken aan gezonde zorg* [Internet]. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 9-16, 37-52. Beschikbaar via: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/integraal-zorgakkoord>

⁶ Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), *Toekomstvisie Huisartsenzorg 2032* [Internet]. Utrecht: NHG; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 4-20. Beschikbaar via: <https://www.nhg.org>

⁷ World Health Organization. *Framework for action on interprofessional education and collaborative practice* [Internet]. Geneva: WHO; 2010 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 7-18. Beschikbaar via: <https://www.who.int/publications/i/item/framework-for-action-on-interprofessional-education-collaborative-practice>

⁸ Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen (NVvPO). *Landelijk functieprofiel POH-Somatiek*. Utrecht: NVvPO; 2025. Relevante pagina's: p. 5-14.

⁹ Vereniging Hogescholen. *De Associate degree in Nederland* [Internet]. Den Haag: Vereniging Hogescholen; 2024 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Beschikbaar via: <https://www.vereniginghogescholen.nl>

¹⁰ Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV). *Bachelor of Nursing 2030*. Utrecht: LOOV; 2023. Relevante pagina's: p. 8-25, 30-42

verpleegkundigen en zij-instromers – onvoldoende aansluiting vindt vanwege het instroomniveau en de intensiteit van het programma.

Daarnaast wordt vanuit het werkveld een brede doorontwikkeling van het beroep gestimuleerd. Zowel professionals uit het werkveld als potentiële studenten geven daarom aan behoefte te hebben aan een meer gefaseerde en praktijkgerichte opleiding. Dit blijkt onder meer uit de samenwerking met zorggroepen en de Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen (NVvPO). In bijlagen 1, 2 en 3 zijn de adhesieverklaringen opgenomen waarin deze behoefte wordt bevestigd. Het creëren van een doorlopende leerlijn en aantrekkelijk loopbaanperspectief voor praktijkondersteuners biedt bovendien een logisch en professioneel groeipad dat helpt deze zorgprofessionals te behouden voor de eerstelijnszorg.^{3 10} Tegelijkertijd verwachten wij dat deze opleiding de functie aantrekkelijker maakt voor (zij-)instromers met een brede zorg gerelateerde opleiding in mbo of hbo.

De Ad POH sluit aan op actuele ontwikkelingen in de eerstelijnszorg en is gebaseerd op het landelijk functieprofiel voor POH-Somatiek⁹ en de competenties uit *Bachelor of Nursing 2030*. De opleiding richt zich op het opleiden van persoonsgerichte, onderzoekende en interprofessioneel samenwerkende professionals op NLQF-niveau 5.

Praktijkleren en samenwerking binnen regionale netwerken vormen de kern van het curriculum. Daarnaast wordt de opleiding in samenwerking met andere instituten binnen Fontys, waaronder Sociale Studies en Paramedisch, vormgegeven. Studenten leren hierdoor functioneren in een brede multidisciplinaire context, passend bij landelijke ontwikkelingen rondom interprofessioneel samenwerken in de gezondheidszorg.⁸

De beoogde Ad POH van Fontys leidt op tot breed inzetbare zorgprofessionals binnen de huisartsenpraktijk. Deze opleiding richt zich op preventie, monitoring, begeleiding, voorlichting en educatie bij specifieke groepen patiënten, in het bijzonder patiënten met cardiovasculair risicomangement (CVRM), diabetes mellitus type 2 en chronic obstructive pulmonary disease (COPD). De bevordering van zelfmanagement en het inzetten van leefstijlinterventies binnen de mogelijkheden van deze patiënten tijdens consultvoering zijn belangrijke aandachtspunten. Ook coördineert de POH zorg binnen het generalistisch team en het sociaal domein.¹⁵⁻¹⁷ Dit sluit aan bij de landelijke beweging richting passende zorg en preventie.^{4 5} Het onderwijs combineert fysieke en online leeractiviteiten met intensieve werkplekbegeleiding en besteedt aandacht aan thema's zoals klinisch redeneren, farmacotherapie, digitale vaardigheden en cultuursensitieve zorg. Daarnaast is er expliciete aandacht voor innovatie, technologie en leiderschap.

De Ad POH is opgebouwd uit vier semesters van elk 30 studiepunten. In elk semester dienen studenten een eenheid van leeruitkomsten (EVL) aan te tonen, waarbij het laatste semester wordt afgerond op eindniveau. Studenten ontwikkelen zich tot startbekwame praktijkondersteuners die zelfstandig, methodisch en professioneel kunnen handelen.

In de EVL's komen de volgende thema's aan bod: medisch-inhoudelijke kennis en klinisch redeneren, professionele identiteit en reflectie, samenwerking en communicatie, preventie en leefstijl, kwaliteitsverbetering en innovatie.

2. Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen

De Ad POH richt zich op:

- mbo-4-opgeleide professionals (verpleegkundige, doktersassistent, apothekersassistent);
- herintreders en zij-instromers met relevante werkervaring;
- werkenden in de huisartsenpraktijk die zich verder willen professionaliseren richting een formele POH-functie.

Voor zorgprofessionals die al enige jaren werkzaam zijn, biedt de Ad POH-opleiding een aantrekkelijk perspectief. Uit onderzoek blijkt dat veel mbo-verpleegkundigen de zorg verlaten vanwege structurele

knelpunten zoals gebrek aan autonomie, hoge werkdruk, onregelmatige werktijden en beperkte doorgroeimogelijkheden.^{11, 12}

Vooraf jonge zorgprofessionals geven aan behoefte te hebben aan meer zeggenschap en een betere werk-privébalans.¹² In de huisartsenzorg wordt voornamelijk overdag gewerkt, wat bijdraagt aan duurzame inzetbaarheid en een betere balans tussen werk en privé.¹³

Daarmee biedt de Ad POH een kansrijk leertraject voor zorgprofessionals die zich verder willen ontwikkelen in een meer planbare werkomgeving met directe impact op patiëntenzorg.

Door mbo-4-opgeleide professionals, herintreders en zij-instromers een doorstroommogelijkheid te bieden naar een hbo-functie binnen de eerstelijnszorg, wordt voorkomen dat zij de sector verlaten voor andere werkelden waar minder personeelstekorten bestaan.^{11, 12} Het behouden van deze ervaren groep professionals is cruciaal voor de continuïteit en stabiliteit van het Nederlandse zorgsysteem.

Een aanvullende doelgroep waarvoor de Ad-opleiding POH aantrekkelijk is, betreft studenten die voortijdig uitvallen in voltijd hbo-zorgopleidingen, zoals Verpleegkunde. Jaarlijks stopt een aanzienlijk deel van de eerstejaarsstudenten binnen hbo-zorgopleidingen voortijdig met de opleiding.¹⁴ De praktijkgerichte deeltijd- en duale structuur van de Ad POH biedt een haalbaar alternatief waarbij studenten hun leerroute kunnen combineren met werkervaring in de huisartsenpraktijk.

Toelatingseisen

Voor de Ad POH gelden de volgende instroomeisen:

- relevante mbo-4-opleiding, havo- of vwo-vooropleiding;
- werkplek of stageplek binnen de eerstelijnszorg waar competenties aan de hand van leeruitkomsten kunnen worden aangetoond;
- bij onvolledige vooropleiding: een 21+-toets en een intakegesprek.

3. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Het beroepsprofiel van de Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (POH) is gebaseerd op landelijke functieprofielen van de Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen (NVvPO), Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) en de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV).^{15, 16} Daarnaast sluit het profiel aan bij het CanMEDS-model, het *International Classification of Functioning, Disability and Health* (ICF)-model en de *Sustainable Development Goals* (SDG's).¹⁸⁻²⁰ Deze kaders benadrukken persoonsgerichte en integrale zorg, interprofessionele samenwerking, gezondheidsbevordering en aandacht voor de maatschappelijke context van gezondheid.

De POH vervult een centrale rol binnen de eerstelijnszorg en ondersteunt huisartsen bij de zorg voor patiënten met chronische aandoeningen, psychische klachten en complexe zorgvragen. De POH richt zich onder meer op cardiovasculair risicomanagement (CVRM), diabetes mellitus type 2, astma/COPD, ouderenzorg, leefstijlbegeleiding, preventie en vroegsignalering.^{15, 17}

Binnen de huisartsenzorg heeft de POH een belangrijke rol in het bevorderen van passende zorg, het voorkomen van duurdere tweedelijnszorg en het versterken van eigen regie van patiënten.¹⁷ Door de

¹¹ Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). *Arbeidsomstandigheden en uitstroom van werknemers in zorg en welzijn* [Internet]. Den Haag: CBS; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 4-12. Beschikbaar via: <https://www.cbs.nl>

¹² RegioPlus. *Arbeidsmarktprofiel zorg en welzijn 2023* [Internet]. Utrecht: RegioPlus; 2023 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 10-18, 34-41. Beschikbaar via: <https://www.regioplus.nl>

¹³ Stichting Sociaal Fonds Huisartsenzorg (SSFH). *Werken in de huisartsenzorg* [Internet]. Utrecht: SSFH; 2021 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 6-11. Beschikbaar via: <https://www.ssfh.nl>

¹⁴ Vereniging Hogescholen. *Feiten en cijfers: studiesucces en uitval hbo-sector zorg* [Internet]. Den Haag: Vereniging Hogescholen; 2023 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 3-9. Beschikbaar via: <https://www.vereniginghogescholen.nl>

¹⁵ Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen (NVvPO). *Landelijk functieprofiel praktijkondersteuner huisartsenzorg Somatiek*. Utrecht: NVvPO; 2025. Relevante pagina's: p. 5-14.

¹⁶ Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN). *Beroepsprofiel praktijkverpleegkundige en praktijkondersteuner huisartsenzorg* [Internet]. Utrecht: V&VN; 2024 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 6-18. Beschikbaar via: <https://www.venvn.nl>

¹⁷ Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). *Praktijkondersteuning in de huisartsenpraktijk* [Internet]. Utrecht: LHV; 2024 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 3-11. Beschikbaar via: <https://www.lhv.nl>

toenemende complexiteit van zorgvragen en de groeiende druk op de huisartsenzorg neemt het belang van praktijkondersteuners verder toe.¹⁵⁻¹⁷

De Ad opleiding POH vertaalt dit beroepsprofiel naar leeruitkomsten die aansluiten bij de CanMEDS-rollen, waaronder zorgverlener, communicator, samenwerker, gezondheidsbevorderaar en professional. Daarnaast vormt het ICF-model een belangrijk uitgangspunt voor het kijken naar functioneren, participatie en gezondheid in de context van het dagelijks leven van patiënten.¹⁸

Ook thema's als preventie, gezondheidsbevordering, cultuursensitief handelen en het verminderen van gezondheidsverschillen zijn geïntegreerd binnen het curriculum. Dit sluit aan bij *Sustainable Development Goal 3 (Goede gezondheid en welzijn)* en *Sustainable Development Goal 10 (Ongelijkheid verminderen)*.¹⁹ Afgestudeerden ontwikkelen zich tot breed inzetbare professionals op NLQF-niveau 5 die adaptief kunnen handelen in een veranderende eerstelijnscontext. Vanuit medische deskundigheid, ethisch bewustzijn en methodisch handelen dragen zij bij aan toegankelijke, persoonsgerichte en toekomstbestendige huisartsenzorg.²⁰ Zij functioneren zelfstandig binnen de kaders van de huisartsenpraktijk, werken interprofessioneel samen en leveren een actieve bijdrage aan kwaliteit van zorg, innovatie en preventie binnen de eerstelijnszorg.

4. Afstemming

Op 29 september 2025 heeft de CDHO de aankondiging gepubliceerd van een Ad POH bij Fontys. Hiermee is het voornemen tot deze nieuwe opleiding inzichtelijk geworden voor alle instellingen. Daarnaast heeft op verschillende manieren afstemming plaatsgevonden.

Regionale afstemming – Code of Conduct

Fontys stemt al meerdere jaren het opleidingsaanbod af met zowel Avans Hogeschool als Zuyd Hogeschool. Voor deze samenwerking zijn afzonderlijke bestuurlijke portfoliotafels ingericht. Vanuit deze overlegstructuren dragen de instellingen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent voor de regio's Brabant en Limburg. Een sterke opleidings- en kennisinfrastructuur wordt daarbij gezien als een essentiële voorwaarde voor het versterken van de regionale brede welvaart en het ondersteunen van maatschappelijke opgaven en economische ontwikkeling.

Om deze gezamenlijke ambitie te benadrukken, hebben Fontys en Avans in 2025 een Code of Conduct opgesteld. Fontys en Zuyd zijn voornemens een vergelijkbare Code of Conduct te sluiten. In deze afspraken staat centraal dat wordt samengewerkt op basis van wederzijds vertrouwen en transparantie, waarbij het belang van de student en de regio zwaarder weegt dan het instellingsbelang. Vanuit dit uitgangspunt worden de portfolio's vanuit mesodoelmatigheid zo afgestemd dat er geen wederzijdse zienswijzen hoeven te worden ingediend.

Op 29 januari 2025 vond een informatief gesprek plaats tussen academiemanagers van Zuyd en Fontys en de opleidingscoördinator POH van Zuyd over een gezamenlijke verkenning van de inrichting van de Ad POH Fontys–Zuyd. In juni 2025 is in een eerste oriëntatie contact gezocht met CHE en gemeld dat we voornemens waren een Ad-POH te gaan ontwikkelen. Ook is dit op directieniveau gemeld binnen het SAC HGZO en het landelijk Ad Zorg Welzijn en Educatie overleg (bijlage 4).

In juli 2025 zijn zowel de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) (bijlage 5) als Zuyd (bijlage 6) door de opleidingsmanager met de Ad-portefeuille geïnformeerd over het voornemen van Fontys om te starten met de ontwikkeling van de Ad-POH, inclusief een uitnodiging tot afstemming en samenwerking. Hierop is geen inhoudelijke of afwijzende reactie gekomen.

¹⁸ World Health Organization. *International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. Geneva: WHO; 2001. Relevante pagina's: p. 3-18.

¹⁹ Frank JR, Snell L, Sherbino J, editors. *CanMEDS 2015 physician competency framework*. Ottawa: Royal College of Physicians and Surgeons of Canada; 2015. Relevante pagina's: p. 1-16, 27-35.

²⁰ Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). *Niveau Associate degree*. Den Haag: NVAO; 2016. Relevante pagina's: p. 4-9.

Met zowel de HAN als Zuyd is vervolgens contact gelegd op projectleidersniveau. Dit contact vond eind 2025 en begin 2026 plaats via e-mail en Teams-overleggen. Daarbij is gesproken over het verzorgingsgebied in relatie tot instroom- en werkgeversonderzoek, evenals over algemene processtappen. Fontys heeft het initiatief genomen om dit contact te continueren, wat heeft geleid tot een constructieve samenwerking. De focus ligt op afstemming, het uitwisselen van ervaringen en best practices, en een gezamenlijke oriëntatie op verdere samenwerking rondom het opleidingsplan voor de Ad POH. Beide hogescholen reageren positief en ondersteunen het voornemen van Fontys om te starten met de ontwikkeling van de Ad POH. Daarbij wordt gekeken naar regionale spreiding en een zorgvuldige afbakening van de verzorgingsgebieden (bijlage 7 en 8). HAN richt zich op de regio's rondom Nijmegen, Zuyd op Zuid- en Midden-Limburg, Fontys op Eindhoven, Tilburg en omgeving.

Binnen het Landelijk Overleg Praktijkondersteuners en Praktijkverpleegkundigen in de Huisartsenpraktijk (LOPP) is in januari 2026 gemeld dat Fontys een marktonderzoek uitvoert ten behoeve van de aanvraag voor de Macrodoelmatigheidstoets Ad POH (bijlage 9). Alle hogescholen die een POH-opleiding aanbieden nemen deel aan dit overleg. De melding is zonder vragen ter kennisneming aangenomen.

In bijlage 9A is een verder overzicht weergegeven van afstemming met partnerinstellingen.

5. Analyse verwant (toekomstig) aanbod

Hierin wordt aangetoond dat voor de aan te vragen opleiding ruimte bestaat in het landelijk aanbod. Instroom in verwante en aanverwante associate degree opleidingen vermeld bij het RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen), staan vermeld in tabel 1 *Instroom verwante Ad-opleidingen*.

Op dit moment bestaan er meerdere Ad POH opleidingen. Deze verschillen van naam en zijn daarom in RIO onder verschillende Isats opgenomen (Ad praktijkondersteuner huisarts Isat 80198 en Ad praktijkondersteuner huisartsenzorg Isat 80204). Echter, de opleidingen leiden allen op tot praktijkondersteuner in de huisartsenzorg, zoals het competentieprofiel POH deze functie noemt en zijn daardoor aan te merken als (toekomstig) verwant aanbod.

Verwant aanbod

Er is momenteel één verwante opleiding waar instroom op is geweest, namelijk de Ad POH van de Christelijke Hogeschool Ede. Aangezien deze opleiding gestart is in september 2024, zijn er alleen instroomgegevens bekend en zijn er nog geen gegevens over aantallen gediplomeerden beschikbaar.

Opleiding	Vorm	Instelling	Gemeente	2023	2024	2025
Ad Praktijkondersteuner Huisarts	deeltijd	Christelijke Hogeschool Ede	Ede	0	25	22

Tabel 1: Instroom verwante Ad-opleidingen (DUO, april 2026)

Toekomstig verwant aanbod

Hogeschool Viaa en Hogeschool Arnhem Nijmegen hebben in 2025 een positief besluit ontvangen van de minister van OC&W op hun macrodoelmatigheidsaanvraag voor de Ad POH. Beide hogescholen zullen deze opleiding, na accreditatie door de NVAO, gaan aanbieden. Daarnaast heeft Zuyd Hogeschool in maart 2026 een macrodoelmatigheidsaanvraag ingediend bij het CHDO voor de Ad POH. Ondanks het huidige aanbod en de toekomstig te starten opleidingen Ad POH bij Hogeschool Viaa en Hogeschool Arnhem Nijmegen ziet Fontys voldoende ruimte in het landelijke aanbod om de opleiding Ad POH te starten. Dit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4 (Afstemming rondom verzorgingsgebied) en hoofdstuk 8 (Noodzaak tot start nieuwe opleiding).

6. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

Om een prognose te kunnen maken van de instroom in de Ad POH is een instroomonderzoek uitgevoerd onder mbo-4 studenten. Ook heeft onderzoek onder werkgevers plaatsgevonden. De resultaten van deze onderzoeken zijn beschreven in bijlage 10 en 11. De instroomvragenlijst is opgenomen als bijlage 12 en de vragenlijst voor werkgevers als bijlage 13. De brondata van beide onderzoeken zijn opgenomen als bijlage 14 en 15. Op basis van de bronnen vermeld in het instroomonderzoek is een instroomprognose opgesteld, zie bijlage 16. De belangrijkste resultaten presenteren we in dit hoofdstuk.

Instroomonderzoek onder mbo-4 studenten

In de periode 12 december 2025 t/m 15 maart 2026 is er een instroomvragenlijst uitgezet onder mbo-4 studenten bij relevante zorg- en welzijn opleidingen in Eindhoven en Tilburg. Het doel van de vragenlijst was om de interesse in de Ad POH van Fontys Hogeschool te peilen. De vragenlijst is ingevuld door 169 respondenten, waarvan 161 completes (deze respondenten hebben de vragenlijst volledig ingevuld). 82 respondenten uit het instroomonderzoek onder mbo-4 studenten hebben aangegeven (heel veel) interesse te hebben in de opleiding. Deze respondenten zijn hoofdzakelijk verdeeld over 2 leerjaren (56% studeert in 2026 af; 41% in 2027; 3% overig). Hieruit blijkt een interesse van ongeveer 40 respondenten per jaar. 72% van de respondenten met (heel veel) interesse heeft een voorkeur voor de duale variant; 17% voor de deeltijdvariant.

De interesse komt van studenten vanuit verschillende mbo-4 opleidingen, maar voornamelijk vanuit de mbo-4 opleidingen Doktersassistent, Verpleegkundige, Apothekersassistent en Persoonlijk begeleider maatschappelijke zorg. Aangezien slechts een klein deel van de mbo-4 studenten die tot de doelgroep behoren bevestigd is, kan verondersteld worden dat de inschatting van een jaarlijkse instroom van 40 studenten uit het mbo aan de voorzichtige kant is.

Onderzoek onder werkgevers

Relevante werkgevers zoals huisartsenpraktijken en organisaties die huisartsen ondersteunen met praktijkondersteuners binnen werkgebied Noord-Brabant, hebben een werkgeversvragenlijst ontvangen. Deze vragenlijst stond open van 11 december 2025 t/m 22 maart 2026. In totaal hebben 35 respondenten van unieke vestigingen de vragenlijst ingevuld. De *minimale* behoefte aan op- of bijscholing van huidig personeel door het volgen van deze opleiding geeft een beeld van de behoefte aan deze opleiding in deeltijd door professionals.

12 van de 34 bevestigde huisartsenpraktijken (35%) hebben aangegeven (misschien) behoefte te hebben aan “op- of bijscholing” van huidige medewerkers. Zij geven aan dat het jaarlijks gaat om minimaal 0-1 medewerker en maximaal 0-3 medewerkers per huisartsenpraktijk.

Daarnaast heeft Pozob, de overkoepelende organisatie die huisartspraktijken ondersteunt door middel van detachering van praktijkondersteuners, aangegeven behoefte te hebben aan “op- of bijscholing” van minimaal 50 en maximaal 250 huidige medewerkers per jaar.

Aangezien er alleen al in Noord-Brabant meer dan 600 huisartsenpraktijken gelegen zijn, lijkt een jaarlijkse instroom van 20 medewerkers tot 40 medewerkers vanuit het werkveld realistisch.

Gezien de grote behoefte die Pozob aangeeft voor “op- of bijscholing”, is de verwachting dat de instroom hoger zal zijn.

Totale instroomprognose

Vanuit het instroomonderzoek onder mbo-4 studenten blijkt een interesse van 40 studenten per jaar. Vanuit het onderzoek onder werkgevers blijkt een interesse van 20 tot 40 medewerkers per jaar. Dit maakt een totale instroom van zo’n 60 tot 80 studenten per jaar in de Ad POH van Fontys Hogeschool voor de lesplaatsen Eindhoven en Tilburg realistisch.

7. Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte

De maatschappelijke urgentie voor deze beroepsgroep is groot. De zorgvraag groeit door vergrijzing, een toename van chronische aandoeningen en een stijgende prevalentie van multimorbiditeit, terwijl tegelijkertijd de beschikbare capaciteit in de zorg onder druk staat.^{21,22}

In 2024 hanteerde een aanzienlijk deel van de huisartsenpraktijken een patiëntenstop vanwege capaciteitsproblemen en een tekort aan beschikbare huisartsen.²³ Tegelijkertijd nemen de werkdruk en zorgkosten toe, waardoor de behoefte aan praktijkondersteuners verder groeit om de toegankelijkheid, continuïteit en kwaliteit van zorg te waarborgen.²⁴

Ook regionaal is deze urgentie zichtbaar. In de Brainportregio Eindhoven leiden sterke economische groei en bevolkingsgroei tot extra druk op publieke voorzieningen, waaronder de eerstelijnszorg.²⁵

Hierdoor is de maatschappelijke én economische relevantie van deze opleiding binnen de Brainportregio groot.

Daarnaast neemt de vraag naar zorgprofessionals in Zuidoost-Brabant de komende jaren verder toe als gevolg van vergrijzing en arbeidsmarktkrapte.²⁶ Juist binnen deze context kan de praktijkondersteuner huisartsenzorg (POH) een belangrijke rol vervullen door taken van de huisarts over te nemen, preventie en begeleiding te versterken en daarmee de capaciteit binnen huisartsenpraktijken te vergroten.^{22,24,27,28}

7.1 ARBEIDSMARKTBEHOEFTE LANDELIJK

Om inzicht te krijgen in de relevante landelijke arbeidsmarkt voor de opleiding Ad POH wordt in deze paragraaf informatie van het ROA, UWV en MarketIQ gepresenteerd. Hoewel de ROA-voorspelling tot 2030 vrijwel geen knelpunten verwacht voor relevante beroepsgroepen (zie 6.1.1), schetsen onderzoeken van het UWV en MarketIQ een ander beeld: de arbeidsmarkt wordt gekenmerkt door een krapte. Dit wordt bevestigd door het werkveldonderzoek dat wordt gepresenteerd in hoofdstuk 6.2.

7.1.1 ROA AIS

Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) biedt inzicht in de arbeidsmarktprognoses voor beroepsgroepen en opleidingstypen. De meest recente prognoses reiken tot 2030. We behandelen de landelijke prognoses voor het opleidingstype en de beroepsgroepen met de meeste relevantie voor de opleiding AD POH.

Opleidingstype

Als relevant opleidingstype in ROA-AIS hanteren we 'Bachelor - verpleeg- en verloskunde'. Tot dit opleidingstype wordt door het ROA de Ad POH geclassificeerd. Onderstaande tabel (tabel 2) laat zien dat het ROA het arbeidsmarktperspectief voor afgestudeerden van dit opleidingstype als *redelijk* typeert.

Aantal	Indicator	Typering
--------	-----------	----------

²¹ Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). *Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018: een gezond vooruitzicht* [Internet]. Bilthoven: RIVM; 2018 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 18-35, 72-89. Beschikbaar via: <https://www.rivm.nl>

²² Nivel. *De druk op de huisartsenzorg in beeld* [Internet]. Utrecht: Nivel; 2022 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 6-15, 24-31. Beschikbaar via: <https://www.nivel.nl>

²³ Algemene Rekenkamer. *Focus op het huisartsentekort* [Internet]. Den Haag: Algemene Rekenkamer; 2025 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 5-14. Beschikbaar via: <https://www.rekenkamer.nl>

²⁴ Nederlandse Vereniging van Praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen (NVvPO). *Landelijk functieprofiel praktijkondersteuner huisartsenzorg Somatiek*. Utrecht: NVvPO; 2025. Relevante pagina's: p. 5-14.

²⁵ Brainport Eindhoven. *Brainport Monitor 2024* [Internet]. Eindhoven: Brainport Eindhoven; 2024 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 8-21, 44-52. Beschikbaar via: <https://brainporteindhoven.com>

²⁶ Rabobank. *Krapte op de arbeidsmarkt in zorg en welzijn in Zuidoost-Brabant* [Internet]. Utrecht: Rabobank; 2024 [geraadpleegd 26 mei 11]. Relevante pagina's: p. 4-12. Beschikbaar via: <https://www.rabobank.nl>

²⁷ Rijksoverheid. *Afspraken Rijk en regio Brainport Eindhoven* [Internet]. Den Haag: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat; 2024 [geraadpleegd 2026 mei 11]. Relevante pagina's: p. 3-11. Beschikbaar via: <https://www.rijksoverheid.nl>

Variabele		
verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	7200	erg hoog
verwachte vervangingsvraag tot 2030	14400	laag
verwachte baanopeningen tot 2030	21700	gemiddeld
verwachte instroom van schoolverlaters tot 2030	22500	gemiddeld
ITKP toek. knelpunten personeelsvoorziening in 2030	1,02	enige
ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030	1,02	redelijk

Tabel 2: Arbeidsmarktprognoses tot 2030 voor het opleidingstype 'Bachelor - verpleeg- en verloskunde' (ROA AIS, geraadpleegd maart 2026)

Beroepsgroepen

Als relevante beroepsgroepen in ROA-AIS hanteren we 'Medische praktijkassistenten' en 'Gespecialiseerde verpleegkundigen'. Deze beroepsgroepen hebben de meeste raakvlakken met het profiel van de opleiding. Tabel 3 toont de arbeidsmarktprognoses tot 2030 voor de relevante beroepsgroepen voor afgestudeerden van de Ad POH. We zien in tabel 3 dat er voor beide beroepsgroepen *vrijwel geen* knelpunten worden verwacht in de toekomstige personeelsvoorziening tot 2030. De POH neemt echter een specifieke plaats in binnen de beroepsgroep. Deze functionaris heeft een andere verantwoordelijkheid dan de praktijkassistent en een ander handelingsperspectief dan de gespecialiseerde verpleegkundige. De Ad-POH is daarom lastig in te delen in deze bestaande beroepsgroepen.

Beroepsgroep	Variabele	Aantal	Indicator	Typering
Medische praktijkassistenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	3600		hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2030	13400		gemiddeld
	verwachte baanopeningen tot 2030	16900		gemiddeld
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2030		0,862	vrijwel geen
Gespecialiseerde verpleegkundigen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	11900		hoog
	verwachte vervangingsvraag tot 2030	18000		laag
	verwachte baanopeningen tot 2030	29900		gemiddeld
	ITKB toek. knelpunten beroepsgroep in 2030		0,85	vrijwel geen

Tabel 3: Arbeidsmarktprognoses tot 2030 voor de beroepsgroepen 'Medische praktijkassistenten' en 'Gespecialiseerde verpleegkundigen' (ROA AIS, geraadpleegd maart 2026)

7.1.2 UWV SPANNINGSINDICATOR RELEVANTE BEROEPSGROEPEN LANDELIJK

Aan de hand van de spanningsindicator van het UWV kijken we naar de verhouding tussen vraag en aanbod bij de relevante beroepsgroepen voor afgestudeerden van de Ad POH. Krapte betekent dat er in verhouding tot het aantal kortdurend werkzoekenden veel openstaande vacatures zijn: werkgevers hebben meer moeite om geschikte werknemers te vinden.

Tabel 4 toont de landelijke spanningswaarden voor relevante beroepsgroepen voor de opleiding Ad POH. De arbeidsmarkt voor deze beroepsgroepen wordt sinds Q1 van 2024 getypeerd als 'zeer krap'.

Beroepsgroep	Q1-2024	Q2-2024	Q3-2024	Q4-2024	Q1-2025	Q2-2025	Q3-2025	Q4-2025	Q1-2026
Medisch Praktijkassistenten	6,62	6,92	7,24	6,68	6,58	7,37	8,11	7,62	7,84
	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap
Gespecialiseerd verpleegkundigen	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap

Tabel 4: UWV-spanningsindicator voor de beroepsgroepen 'Medische praktijkassistenten' en 'Gespecialiseerde verpleegkundigen' in Nederland (UWV, geraadpleegd augustus 2026)

7.1.3 MARKETIQ LANDELIJK

In MarketIQ is een analyse uitgevoerd van openstaande vacatures voor relevante beroepen voor afgestudeerden van de opleiding Ad POH. De MarketIQ data en bijbehorende rapportage zijn toegevoegd in bijlagen 17 en 18. De gegevens gaan over de periode van kwartaal 2 2023 tot en met kwartaal 4 2025, voor Nederland. Uit deze uitdraai blijkt dat in Nederland in de betreffende periode per

kwartaal minimaal 227 vacatures (in kwartaal 3 2023) en maximaal 450 vacatures (in kwartaal 4 2024) voor relevante beroepen voor afgestudeerden van de Ad POH geplaatst zijn. In deze periode is het aantal relevante vacatures gegroeid. Hiermee schetst MarketIQ een ruime arbeidsmarkt voor afgestudeerde Ad POH.

7.2 ARBEIDSMARKTBEHOEFTE REGIONAAL

De landelijke arbeidsmarktbehoefte geeft een globaal beeld over de staat van de beroepsgroepen en de arbeidsmarkt. In deze paragraaf wordt verder ingegaan op de regionale arbeidsmarktbehoefte. In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op de provincie Noord-Brabant. Eerst wordt de kwalitatieve regionale behoefte geschetst. Daarna zijn de UWV Spanningsindicator en MarketIQ geraadpleegd, zie bijlage 19. Tenslotte is een onderzoek uitgevoerd onder werkgevers.

7.2.1 KWALITATIEVE REGIONALE BEHOEFTE

Zorggroepen Pozo0062, Stroomz en de Landelijke Vereniging van Praktijkondersteuners en Praktijkverpleegkundigen (NVvPO) hebben hun steun gegeven voor de regionale ontwikkeling van een Ad-POH door Fontys. Dit is onderbouwd met een adhesieverklaring in bijlagen 1, 2 en 3. Zij benadrukken dat de druk op de eerstelijnszorg, de toenemende en complexere zorgvraag, arbeidsmarktkrapte en landelijke beweging richting formele opleidingspaden een duidelijke en urgente behoefte creëren aan een Ad-POH. Een geaccrediteerde Ad-opleiding biedt een toekomstbestendige instroomroute voor mbo-4 zorgprofessionals, versterkt professionalisering en kwaliteitsborging binnen het POH-domein, creëert doorlopende leerlijnen en maakt het beroep aantrekkelijker en toegankelijker. Regionale behoeftepeilingen bevestigen dat huisartsenpraktijken structureel tekortkomen aan professionals met het juiste profiel. Daarom is de ontwikkeling van de Ad-POH door Fontys een noodzakelijke en logisch passende uitbreiding van het regionale opleidingsaanbod, die direct bijdraagt aan de continuïteit en toekomstbestendigheid van de eerstelijnszorg en breed wordt gedragen in het werkveld.

7.2.2 UWV SPANNINGSINDICATOR

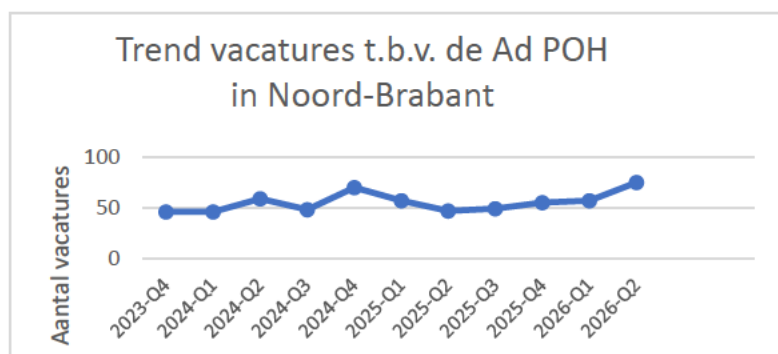
Het verzorgingsgebied van de opleiding Ad POH bestaat met name de provincie Noord-Brabant. Tabel 5 toont de regionale spanningsindicatoren voor relevante beroepsgroepen, voor Noord-Brabant. De spanning was sinds kwartaal 1 van 2024 altijd *zeer krap*.

Beroepsgroep	Q1-2024	Q2-2024	Q3-2024	Q4-2024	Q1-2025	Q2-2025	Q3-2025	Q4-2025	Q1-2026
Medisch Praktijkassistenten	6,17	7,63	6,68	5,86	4,64	6,15	7,54	7,24	6,43
	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap
Gespecialiseerd verpleegkundigen	14,29	15,09	16,00	16,00	14,02	12,85	15,96	16,00	16,00
	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap	zeer krap

Tabel 5: UWV-spanningsindicator voor de beroepsgroepen 'Medische praktijkassistenten' en 'Gespecialiseerde verpleegkundigen' in Noord-Brabant (UWV, geraadpleegd augustus 2026)

7.2.3 MARKETIQ REGIONAAL

In bijlagen 17, 18 en 19 zijn de MarketIQ data en bijbehorende MarketIQ rapportages te vinden. In Noord-Brabant zijn er in dezelfde periode per kwartaal minimaal 46 vacatures (in kwartaal 4 2023) en maximaal 75 vacatures (in kwartaal 2 2026) geplaatst voor relevante beroepen (zie figuur 1). In deze periode is het aantal relevante vacatures gegroeid.

Figuur 1: Vacatures Ad POH in Noord-Brabant (MarketIQ, geraadpleegd augustus 2026)

7.2.4 WERKVELDONDERZOEK

In de periode december 2025 – maart 2026 heeft Fontys Hogeschool een werkgeversvragenlijst uitgezet onder huisartsenpraktijken en organisaties die huisartsen ondersteunen met praktijkondersteuners in Noord-Brabant. Medewerkers die (mede-)verantwoordelijk zijn voor het aannemen van nieuw personeel en/of bijscholing van huidig personeel hebben de vragenlijst ingevuld. In totaal hebben 42 respondenten de vragenlijst ingevuld, waarvan 34 compleet. De vragenlijst is als bijlage 13 opgenomen. De resultaten en de brondata zijn opgenomen in bijlage 14 en 15.

Volgens 35% van de respondenten is er binnen hun werkveld een (zeer) grote behoefte aan medewerkers die een Ad POH gevolgd hebben. 43% van de respondenten geeft aan dat die behoefte niet groot en niet klein is. Op de vraag of er in ‘uw organisatie’ binnen nu en drie jaar behoefte is aan nieuwe medewerkers met een afgeronde Ad POH, antwoordt 57% hier (zeker en misschien) ja op. De betreffende huisartsenpraktijken geven aan dat het jaarlijks gaat om minimaal 0-2 medewerkers en maximaal 1-4 medewerkers per huisartsenpraktijk. Het kan hierbij gaan om de vervanging van zittend (huidig) personeel en/of uitbreiding met extra personeel.

Als het gaat om de behoefte aan “op- of bijscholing” van huidige medewerkers, dan geven 12 van de 34 huisartsenpraktijken (35%) aan hier (misschien of zeker) behoefte aan te hebben. Het gaat hierbij jaarlijks om minimaal 0-1 medewerker en maximaal 0-3 medewerkers per huisartsenpraktijk. Daarnaast heeft Pozob, de overkoepelende organisatie die huisartspraktijken ondersteunt met detachering van praktijkondersteuners, aangegeven behoefte te hebben aan “op- of bijscholing” van minimaal 50 en maximaal 250 huidige medewerkers per jaar, zie Hoofdstuk 6 Geschatte instroom.

Bovenstaande weerspiegelt de behoefte in het werkveld aan afgestudeerden van deze opleiding. Het werkveld geeft aan dat de opleiding goed aansluit bij de ontwikkelingen in hun sector en de regio.

8. Noodzaak tot start nieuwe opleiding

Fontys richt zich voor de Ad POH op andere regio’s vergeleken met HAN en Zuyd Hogeschool. Het verzorgingsgebied van HAN ligt voor de Ad POH vooral in de directe omgeving van Nijmegen met uitloop naar Noordoost-Brabant en Noord-Limburg. Zuyd Hogeschool richt zich met de aangevraagde Ad POH vooral op de regio Zuid- en Midden-Limburg. Fontys ziet met name Zuidoost-Brabant (lesplaats Eindhoven) en Midden-West Brabant (lesplaats Tilburg) als haar verzorgingsgebied.

8.1 Algemene noodzaak voor het starten van een nieuwe Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg

De huisartsenzorg in Nederland staat onder structurele druk door bevolkingsvergrijzing, een toename van chronische aandoeningen en multimorbiditeit, verplaatsing van zorg naar de eerstelijns en het beleid gericht op langer zelfstandig wonen. Deze ontwikkelingen leiden tot een groeiende en complexere zorgvraag in de eerstelijnszorg, terwijl de beschikbare capaciteit onvoldoende meegroeit.²⁹

In 2024 had ongeveer 60% van de Nederlandse bevolking één of meer chronische aandoeningen. In datzelfde jaar hadden 5,6 miljoen mensen contact met de huisartsenpraktijk vanwege chronische zorg, waarbij met name ouderen intensief gebruikmaken van de huisartsenzorg.²⁹

De arbeidsmarktproblematiek in de huisartsenzorg is structureel. Een groot deel van de huisartsenpraktijken kampt met personeelskrapte, hoge werkdruk en patiëntenstops. Prognoses laten zien dat deze tekorten richting 2035 verder zullen toenemen.³⁰

Als gevolg van deze ontwikkelingen wordt in toenemende mate ingezet op taakdelegatie en taakherschikking binnen de huisartsenpraktijk. Praktijkondersteuners huisartsenzorg (POH) vervullen een essentiële rol bij het overnemen van taken op het gebied van chronische zorg, ouderenzorg, preventie en coördinatie.³¹ Zorgverzekeraars en landelijke partijen achten voor deze functie, met name bij uitvoering van complexere zorg, een opleiding op minimaal NLQF-niveau 5 wenselijk.³²

De beoogde Ad POH van Fontys leidt studenten op tot NLQF-niveau 5 en sluit daarmee aan op deze landelijke ontwikkeling in de toekomstbestendige organisatie en professionalisering van de huisartsenzorg.³³

8.2 Regionale noodzaak Midden- en Zuidoost-Brabant

Naast de landelijke ontwikkelingen is sprake van een bovengemiddelde regionale druk op de huisartsenzorg in Midden- en Zuidoost-Brabant. De Brainportregio Eindhoven maakt een sterke demografische en economische groei door (de zogeheten schaa sprong). In het kader van Project Beethoven investeren Rijk, provincie en regio tot 2030 plusminus €2,5 miljard in woningbouw, infrastructuur en voorzieningen, wat leidt tot een verdere toename van het aantal inwoners en daarmee de zorgvraag.³⁴

Deze groei leidt tot een extra toename van de vraag naar huisartsenzorg en ondersteunend personeel. Regionale arbeidsmarktgegevens laten zien dat de huisartsenzorg in Zuidoost-Brabant te maken heeft met personeelskrapte en toenemende toegankelijkheidsproblemen.³⁵ De POH kan in de huisartsenpraktijken in de regio een belangrijke rol spelen om deze ontwikkelingen op te vangen. De doelgroep van de Ad POH bestaat grotendeels uit werkende zorgprofessionals in deeltijd, voor wie regionale bereikbaarheid van groot belang is. Het aanbieden van de opleiding in Eindhoven en Tilburg is daarmee noodzakelijk om effectief te voorzien in de regionale arbeidsmarktbehoefte. De Ad opleiding POH draagt op die manier bij aan het behoud van zorgprofessionals voor de regio, het verminderen van personeelstekorten en het versterken van de eerstelijnszorg op duurzame wijze.

Deze regionale ontwikkeling vindt plaats binnen de al aangetoonde landelijke arbeidsmarktbehoefte aan praktijkondersteuners huisartsenzorg en leidt daarom niet tot een bovenmatige uitbreiding van het landelijke opleidingsaanbod.

8.3 Niet realiseerbaar binnen bestaand aanbod

Fontys heeft onderzocht of de beoogde Ad POH gerealiseerd kan worden binnen bestaande opleidingen in het zorgdomein. Op inhoud, doelgroep en beoogd beroepsprofiel bleek dit niet doelmatig uitvoerbaar. Binnen het landelijke bekostigde aanbod zijn, naast de Ad POH, geen bestaande Associate degree

²⁹ RIVM, VZinfo. *Chronische aandoeningen en multimorbiditeit: leeftijd en geslacht*. Bilthoven: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu; 2026 [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: <https://www.vzinfo.nl/chronische-aandoeningen-en-multimorbiditeit/leeftijd-en-geslacht/chronische-aandoeningen>

³⁰ Algemene Rekenkamer. *Focus op huisartsentekort*. Den Haag: Algemene Rekenkamer; 2025. p. 8–14, 21–24. Beschikbaar via: <https://www.rekenkamer.nl/webrapport/huisartsen>

³¹ Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). *Arbeidsmarkt huisartsenzorg*. Utrecht: LHV; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: <https://www.lhv.nl/thema/arbeidsmarkt-huisartsenzorg/>

³² Zorgverzekeraars Nederland. *Standpunten kwalificaties praktijkondersteuner huisartsenzorg (POH)*. Zeist: Zorgverzekeraars Nederland; z.d.

³³ ABF Research. *Arbeidsmarktprognose huisartsenzorg 2025–2035*. Delft: ABF Research; 2026. p. 3–6.

³⁴ Metropoolregio Eindhoven. *Ruimtelijk voorstel Metropoolregio Eindhoven – schaa sprong Brainport*. Eindhoven: Metropoolregio Eindhoven; 2024. p. 3–6, 10–13.

³⁵ Regiobeeld. *Zorgaanbod en arbeidsmarkt – Eerstelijnszorg: arbeidsmarkttekort huisartsenzorg, arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant*. Utrecht: Regiobeeld; 2025 [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: <https://www.regiobeeld.nl/>

opleidingen die inhoudelijk, qua doelgroep én qua beroepsprofiel volledig aansluiten op de functie van praktijkondersteuner huisartsenzorg. Ook heeft Fontys geen verwante Ad opleiding, waarmee in de behoefte van het werkveld kan worden voorzien. De beoogde Ad POH is een zelfstandige opleiding en vormt een noodzakelijke aanvulling op het bestaande opleidingsaanbod. Ook bestaande niet-initiële (post-hbo) POH-opleidingen voorzien niet in deze behoefte aangezien zij zich richten op een beperkte doelgroep met hbo-instroom. De beoogde Ad POH kan dus niet door curriculumwijziging worden vormgegeven als afstudeerrichting of track binnen bestaande opleidingen.

8.4 De gewenste ontwikkeling kan niet binnen het bestaande aanbod van andere instellingen worden vormgegeven

De Christelijke Hogeschool Ede biedt al een Ad POH aan en voor vergelijkbare aanvragen van HAN en Viaa is door de CDHO een positief macrodoelmatigheidsbesluit genomen. Zuyd Hogeschool heeft recent eveneens een aanvraag ingediend. Deze initiatieven benadrukken het landelijke bestaansrecht van de Ad POH, maar voorzien niet in de behoefte in de regio Midden-West en Zuidoost-Brabant. Geen van de genoemde instellingen heeft een vestiging in Eindhoven of Tilburg. Gezien de deeltijdvariant en de doelgroep van werkende professionals is regionale aanbiedingscapaciteit essentieel. De realisatie van de Ad POH bij Fontys vormt daarmee een doelmatige en noodzakelijke aanvulling op het bestaande landelijke opleidingsaanbod en leidt niet tot verdringing.

8.5 Effect op de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod

De start van de Ad POH bij Fontys heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod. De opleiding voorziet in een regio met een bovengemiddelde en groeiende zorgvraag, waar het bestaande aanbod onvoldoende aansluit op de regionale arbeidsmarkt en demografische ontwikkelingen. Daarmee draagt de opleiding bij aan een evenwichtige spreiding van opleidingscapaciteit en aan de borging van toegankelijke huisartsenzorg op zowel regionaal als nationaal niveau.³⁴

9. Aansluiting instellingsprofiel

In hoofdstuk 8 is aangetoond dat sprake is van een zowel landelijke als regionale noodzaak om de Associate degree Praktijkondersteuner Huisartsenzorg te starten en dat deze noodzaak niet doelmatig kan worden ingevuld binnen het bestaande opleidingsaanbod. In dit hoofdstuk wordt gemotiveerd waarom deze noodzakelijke ontwikkeling logisch en passend is binnen het instellingsprofiel van Fontys Hogeschool en waarom de opleiding, gelet op het profiel van andere bekostigde instellingen, niet doelmatiger bij een andere hogeschool kan worden gerealiseerd.

9.1 Passendheid bij het instellingsprofiel van Fontys Hogeschool

De beoogde Associate degree Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (Ad POH) sluit nauw aan bij het instellingsprofiel van Fontys Hogeschool, zoals vastgelegd in *Fontys For Society 2030*.³⁶

In *For Society 2030* beschrijft Fontys haar maatschappelijke opdracht als het ontwikkelen van talent en praktijkgerichte kennis die bijdraagt aan oplossingen voor urgente maatschappelijke opgaven. Daarbij benoemt Fontys expliciet de transitie in de zorg en de toenemende druk op publieke voorzieningen door vergrijzing en personeelstekorten.³⁶ De Ad POH sluit hier direct op aan door praktijkondersteuners op te leiden die bijdragen aan toegankelijke en duurzame huisartsenzorg.

Daarnaast past de opleiding binnen de sterke regionale verankering van Fontys in Midden- en Zuidoost-Brabant. Fontys positioneert zich als een hogeschool die samen met regionale partners verantwoordelijkheid neemt voor maatschappelijke voorzieningen in de regio.³⁶ Door de opleiding aan te

³⁶ Fontys Hogeschool – For Society 2030. Eindhoven: Fontys Hogeschool; 2026. p. 3–5, 7, 9, 12, 14–15, 18–19.

bieden in Eindhoven en Tilburg draagt Fontys concreet bij aan het versterken van de regionale huisartsenzorg in een regio waar de zorgvraag en arbeidsmarktproblematiek aantoonbaar onder druk staan.

Ook inhoudelijk en didactisch sluit de opleiding aan bij de onderwijsvisie van Fontys. Het strategisch plan benadrukt praktijkgericht onderwijs in hybride leeromgevingen, waarin leren en werken worden gecombineerd en studenten samen met professionals uit het werkveld leren.³⁶ De Ad POH is expliciet ingericht voor werkende zorgprofessionals die hun opleiding combineren met een relevante functie in de huisartsenzorg en sluit daarmee direct aan bij deze visie.

Ten slotte past de opleiding binnen de strategie van Fontys waarin is opgenomen dat bij de doorontwikkeling van het opleidingsportfolio de versterking van de doorlopende leerlijn centraal staat: ad's, bachelors, masters en leven lang ontwikkelingen aanbod.³⁶ In de doorlopende leerlijn met de bachelor Opleiding tot Verpleegkundige, de masteropleiding Advanced Nursing Practice en de masteropleiding Gezonde Samenleving biedt de Ad POH studenten gerichte mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen binnen het zorgdomein. Daarmee ondersteunt de opleiding de ambitie van Fontys om professionals flexibel en doelgericht toe te rusten voor veranderingen op de arbeidsmarkt. Gelet op deze inhoudelijke, regionale en onderwijskundige aansluiting past de Ad POH binnen het instellingsprofiel en de strategische koers van Fontys Hogeschool.

9.2 Passendheid ten opzichte van instellingsprofielen van andere hogescholen met (mogelijk toekomstig) verwant aanbod

In de voorbereiding van deze aanvraag heeft Fontys expliciet gezien in hoeverre de opleiding beter zou passen binnen het instellingsprofiel van andere hogescholen met verwant aanbod.

Christelijke Hogeschool Ede (CHE)

De Christelijke Hogeschool Ede (CHE) biedt al een Ad POH aan, zowel in Ede als in Dordrecht (Zuid-Holland). Deze opleiding past goed binnen het instellingsprofiel van CHE, zoals vastgelegd in het Instellingsplan CHE 2021–2027. De CHE profileert zich als een kleinschalige, christelijke hogeschool met een sterke nadruk op christelijke waarden-gedreven professionaliteit, relationeel werken en opleiding van professionals voor zorg, welzijn en onderwijs binnen het eigen regionale netwerk.³⁷ Het verzorgingsgebied van de CHE is primair gericht op Ede, de Foodvalley-regio en Dordrecht en omstreken. De bestaande Ad POH bedient dan ook hoofdzakelijk deze geografische arbeidsmarkten. Gezien de deeltijd/duale opzet van de opleiding en de beperkte reisbereidheid van de doelgroep voorziet dit aanbod niet in de specifieke arbeidsmarktbehoefte van Midden, West- en Zuidoost-Brabant.

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)

De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) positioneert haar opleidingen binnen het profiel "*Slim, Schoon en Sociaal*". In haar instellingsprofilering ligt de nadruk op het opleiden van professionals die bijdragen aan gezondheid en zorginnovatie in Oost-Nederland, met een sterke koppeling aan regionale netwerken in Gelderland en het Rijk van Nijmegen.³⁸ De Ad POH van de HAN is logisch ingebed in deze regionale context en vervult daarmee de opleidingsopgave van de HAN in Oost-Nederland. Dit profiel en verzorgingsgebied sluiten echter niet aan bij de expliciete Brabantse regio-opdracht van Fontys.

Hogeschool Viaa

Hogeschool Viaa is een kleinschalige, christelijke hogeschool in Zwolle die zich richt op opleidingen in zorg, welzijn, onderwijs en zingeving, met sterke nadruk op persoonlijke vorming en begeleiding en met het christelijke geloof als basis. Dit profiel is vastgelegd in haar instellingspresentatie en

³⁷ Christelijke Hogeschool Ede (CHE). Instellingsplan 2021–2027. Ede: CHE; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.che.nl

³⁸ HAN University of Applied Sciences. *Open up new horizons*. Arnhem/Nijmegen: HAN University of Applied Sciences; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.hanuniversity.com

lidmaatschapsprofiel bij de Vereniging Hogescholen.^{39,40} Het opzetten van de Ad POH-opleiding sluit goed aan bij de regionale en levensbeschouwelijke profilering van Viaa in Overijssel. Ook hier geldt dat het verzorgingsgebied en de regionale zorgopgave wezenlijk verschillen van die van Fontys in Midden- en Zuidoost-Brabant.

Zuyd Hogeschool

Zuyd Hogeschool profileert zich als de regionale kennis- en opleidingspartner voor Limburg, met een sterke focus op gezondheidszorg, welzijn en zorginnovatie in samenwerking met regionale zorgorganisaties. In haar positionering benadrukt Zuyd expliciet de noodzaak om professionals op te leiden die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de Limburgse zorg.⁴¹ De Ad POH-initiatieven van Zuyd zijn daarmee logisch ingebed in de Limburgse context en niet overlappend met het verzorgingsgebied van Fontys.

9.3 Passendheid ten opzichte van instellingsprofielen van andere hogescholen in en grenzend aan Brabant

In de voorbereiding van deze aanvraag heeft Fontys ook gezien in hoeverre de opleiding beter zou passen binnen het instellingsprofiel van andere hogescholen die gevestigd zijn in of grenzen aan de provincie Noord-Brabant anders dan HAN en Zuyd Hogeschool.

Avans Hogeschool

Avans Hogeschool profileert zich als een brede, regionaal verankerde hogeschool die zich richt op praktijkgericht onderwijs en innovatie rondom maatschappelijke transities in de regio Noord-, West- en Midden-Brabant. Binnen het zorgdomein ligt de nadruk op het opleiden van breed inzetbare professionals, met name via de bachelor Opleiding tot Verpleegkundige, gericht op verschillende zorgsectoren. Mogelijk zou een Ad POH hierbij passen. Echter, Avans kent binnen haar zorgportfolio geen doorlopende leerlijn richting masteropleidingen. Daarnaast heeft Avans geen LLO-aanbod op dit thema. Avans beschikt daardoor niet over specifieke expertise in het opleiden van POH's.

Bij Fontys is deze samenhang en kennis wel aanwezig. De Ad POH sluit aan op bestaande bachelor- en masteropleidingen. Daarnaast beschikt Fontys via het bestaande LLO-aanbod al over kennis en ervaring in het opleiden van praktijkondersteuners. Daardoor vormt de Ad POH bij Fontys een logisch en duurzaam onderdeel van het gehele opleidingsportfolio.

HZ University of Applied Sciences (Hogeschool Zeeland)

De HZ University of Applied Sciences richt zich in haar instellingsprofiel primair op onderwijs en onderzoek ten dienste van Zeeland en aangrenzende deltaregio's. Haar strategische speerpunten liggen op vitaliteit, gezondheid, water en energie, met een sterke regionale focus en kleinschalige onderwijsopzet.⁴² Hoewel HZ opleidingen aanbiedt in zorg en welzijn, is het geografische bereik en de regionale oriëntatie zodanig dat het aanbieden van een Ad POH voor de Brabantse arbeidsmarkt niet logisch is.

Hogeschool Utrecht (HU)

De Hogeschool Utrecht positioneert zich als een brede stedelijke hogeschool met een sterke focus op gezondheid, welzijn en sociale innovatie in de regio Utrecht en het midden van Nederland. In haar strategische positionering benadrukt de HU haar bijdrage aan het verkleinen van gezondheidsverschillen binnen haar eigen regio, onder meer via nauwe samenwerking met instellingen

³⁹ Hogeschool Viaa. *Kennis maken met Hogeschool Viaa*. Zwolle: Hogeschool Viaa; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.viaa.nl

⁴⁰ Vereniging Hogescholen. *Hogeschool Viaa*. Den Haag: Vereniging Hogescholen; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.vereniginghogescholen.nl

⁴¹ Health in Limburg. *De Master Gezondheidsinnovatie van Zuyd: de toekomst van zorg en welzijn in Limburg*. Maastricht: Health in Limburg; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.healthinlimburg.nl

⁴² HZ University of Applied Sciences. *HZ University of Applied Sciences*. Vlissingen: HZ University of Applied Sciences; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.hz.nl

op het Utrecht Science Park.⁴³ Hoewel Noord-Brabant geografisch aan Utrecht grenst, ligt het primaire verzorgingsgebied van HU buiten Midden-West en Zuidoost-Brabant. Het aanbieden van een Ad POH gericht op Brabant past daarmee minder logisch binnen het instellingsprofiel en de regionale opdracht van de HU.

9.4 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen Ad POH, gezien de inhoud en instellingsprofielen, ook bij andere hogescholen aangeboden wordt/ kan worden. Tegelijk hebben al deze Hogescholen een sterke regionale gerichtheid in hun profiel opgenomen, die niet dekkend is voor de regio Midden-West en Zuidoost-Brabant. Gelet op de in hoofdstuk 8 aangetoonde noodzaak en ruimte voor de opleiding, de sterke regionale functie van Ad's en de verankering van Fontys in Midden- en Zuidoost-Brabant, de expliciete focus van Fontys op onderwijs gerelateerd aan de zorg, is Fontys Hogeschool de meest logische en doelmatige aanbieder van de Associate degree Praktijkondersteuner Huisartsenzorg in Eindhoven en Tilburg.

8. Voorstel RIO-indeling

Op basis van de indeling van de in dit document opgenomen verwante opleidingen bij de Christelijke Hogeschool Ede, VIAA en de HAN, doet Fontys het voorstel om de opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg in te delen bij het RIO-onderdeel 'Gezondheidszorg'.

9. Voorstel ISCED-indeling

Op basis van de indeling van de in dit document opgenomen verwante opleidingen bij de Christelijke Hogeschool Ede, VIAA en de HAN, doet Fontys het voorstel om de opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg in te delen in de ISCED-rubriek 'Medische assistentie' (91302).

⁴³ Hogeschool Utrecht. *Hier komt alles samen*. Utrecht: Hogeschool Utrecht; z.d. [geraadpleegd 18 mei 2026]. Beschikbaar via: www.hu.nl